

Valguskaabli tarbijatele majja toomise projekti **Internet Koju tutvustus**

21.01.2019

Internet Koju projekti tekkelugu

2017 aasta alguses tuli Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium (MKM) välja plaaniga, kuidas kogu riigis jõuaks ülikiiret internetiühendust võimaldav valguskaabel kõigile elanikele ja ettevõtetele koju või töökohta taskukohase hinnaga. Eesmärk oli, et **tavapärase 3 000 – 10 000 EUR vahele jääva liitumishinna asemel peaks tarbija välja käima ainult paarsada eurot.**

MKM lubaduse põhjal toetada rahaliselt jaotusvõrkude väljaehitamist maapiirkondades **käivitati 2017 aasta kevadel Põlvamaal, Tartumaal, Valgemaal ja Võrumaal projekt Internet Koju.** Huvi projekti vastu oli väga suur – **suve jooksul koguti ligi 20 000 sooviavaldust.** Kahjuks sügisel 2017 taganes riik lubadusest anda kohalikele omavalitsustele projekti elluviimiseks rahalist toetust. Nii jäi Internet Koju ligi pooleks aastaks ootele.

2018 aasta suve alguses jõudsid Internet Koju projekti algsed eestvedajad ja erasektori investorid lahenduseni, kuidas on projekt siiski võimalik ellu viia. **Tänaseks oleme jõudnud nii kaugele, et alustasime projekti elluviimisega ning esimesed ehitusprojektid lähevad tõsse juba 2019 aastal. Suurem osa võrgust valmib plaani kohaselt 2020 aastal.**

Olulised tingimused projektiga liitumisel:

- **Liitumistasu on 150 eurot – selle eest ehitatakse valguskaabel välja ühele liitumisaadressile.** Liitumisaadressiks on näiteks eramu, korter, tootmishoone, kontorihoone vms. Kaabel viiakse hoonesse sisse.
- **Liitumistasu 150 eurot tuleb tasuda lepingu sõlmimisel.** Algselt arvestatakse see liitumistagatiseks ja kui liitumisaadressile kinnitatakse ehitusprojekt (**see selgub hiljemalt oktoober 2019**), siis arvestatakse liitumistagatis ümber liitumistasuks, mida kasutatakse ehituse rahastamiseks. Kui selgub, et liitumisaadressile ei ole võimalik sidekaablit välja ehitada, siis antud summa tagastatakse.
- **Koos liitumistasuga tuleb igal liitujal tasuda ka 3 eurot (sisaldab käibemaksu) menetlustasu, millega tagatakse liitujale tema liitumisaadressi lisamine eelprojekti.** See tähendab, et antud liitujaga arvestatakse igal juhul võrgu struktuuri koostamisel. Isegi kui 2019 aastal selgub, et esimeses järgus ei ole võimalik konkreetsele aadressile mingil põhjusel võrku välja ehitada, siis antud aadress on lisatud eelplaneeringusse, mis tähendab, et tulevikus lisaarenduste tegemisel on antud aadress paremini võrku lisatav.

- **Liitumislepingute vormistamine toimub ajavahemikul 26 november 2018 – 30 aprill 2019.** Liitumislepingud sõlmitakse etappides – ühe etapi pikkus on tavapäraselt 1 kuu. See on ka kodulehel suurelt välja reklaamitud. Etappide kaupa kaasatakse ka liitujad eelplaneeringusse - seega liitujal on mõistlik liituda võimalikult varajases etapis, et tagada tema aadressiga arvestamine varakult.
- **Liitumislepinguid saab vormistada veebilehel internetkoju.ee,** kasutades lepingu vormistamiseks pangalinki või kaardimakset.
- Pärast liitumislepingu vormistamist saadetakse lepingus märgitud e-posti aadressile allkirjastatud liitumisleping.
- **Liitumise üldtingimuste terviktekstiga saab tutvuda kodulehel www.internetkoju.ee/tingimused/**

Internet Koju projekti üldine ajakava

Antud ajakava võib jooksvalt muutuda, kuid sellisel juhul teavitatakse liitujaid muutustest:

- november 2018 – aprill 2019 lepingute vormistamine
- märts 2019 – mai 2019 eelprojekti koostamine
- juuni 2019 – august 2019 ehitushangete läbiviimine
- oktoober 2019 liitujate teavitamine ja esimeste ehitusprojektide käivitamine.

Lisainfo projekti kohta lähtuvalt meile laekunud korduma kippuvatest küsimustest

1. Küsimus: Millistesse hoonetesse saab projekti raames kaabli?

Vastus: Kõigisse hoonetesse – olenemata sellest, kas hoone asub maal või linnas, kas tegemist on era- või ärihoonega või hoopis kortermajaga. Projekti hõlmab nii erakliente kui ka ettevõtteid / organisatsioone (s.h. KOV asutused). Projektiga saavad liituda isegi need hooned, kus valguskaabel on juba olemas, kuid siin peaks potentsiaalne soovija kaaluma, kas teine kaabel on vajalik ja kas ta hakkab selle kaudu teenuseid tarbima. Kui väga pika perioodi jooksul Internet Koju kaabli kaudu teenuseid ei tarbita, tekib ASV-l õigus küsida tarbija käest kaabli hoolduse eest tasu.

2. Küsimus: Miks peaksin avalduse esitama? Mul on juba mobiilne internet või kodus vaskkaabli kaudu internetiühendus.

Vastus: Mobiilne internet või vaskkaabliga loodud ühendus on võib-olla piisav veel täna lihtsamate digitoimingute tegemiseks. Andmevahetuse mahud paraku kasvavad väga kiiresti

igal aastal. Valguskaablivõrk on täna ainuke andmeedastuse tehnoloogia, mille puhul võib kindel olla, et see on piisava võimekusega täna, homme ja 30 aasta pärast.

Üksiku projekti raames valguskaabli majja tellimine võib maksta vahemikus 3000 – 10 000 EUR. Võimalust valguskaabel majja saada ainult 150 EUR eest ei pruugi enam kunagi tekkida.

Internetiühendus on saamas sama oluline kui veevõrk või elektriühendus. Vaevalt pakub täna rahuldust elu majas, kus puudub elekter. Sama olukord on 10-20 aasta pärast majaga, kus ei ole korralikku internetiühendust. Sellise maja väärtus on oluliselt madalam, kui majal, kus korralik internetiühendus on olemas. Seega on täna investeerimine valguskaabli ühenduse ehitusse investering kinnisvara väärtuse säilimisse ka tulevikus.

3. Küsimus: Mis kohustused mulle kaabli majja toomisega tekivad Internet Koju projekti raames?

Vastus: Kui olete sõlminud ASVga lepingu ja projekti raames valguskaabel Teie majja tuuakse, siis tekib ühekordne kohustus maksta 150 EUR liitumistasu ja 3 EUR menetlustasu. Rohkem ei teki tavapäraselt ühtegi kohustust (ühekordset ega igakuist). Kui te ei kasuta kaablit rohkem kui poole aasta jooksul järjest kordagi (ehk ei telli ühegi sideoperaatori teenuseid), siis tekib ASVI õigus küsida kaabli eest hooldustasu 3 EUR / kuus vastavalt üldtingimustele. Samas seda õigus ASV ei pruugi alati ka rakendada – pigem juhtudel, kus on näha, et tarbija ei kavatsegi teenust kunagi peale võtta. Tavapäraselt saab selle tasu ASV sideoperaatori käest, kes kliendile teenust osutab, kuid kui teenust tellitud pole, siis pole võimalik sideettevõtte käest ka antud tasu küsida. Kulud on aga võrgu töös hoidmiseks ASVI endiselt samad.

Kui soovite ehitatud kaabli kaudu ka teenuseid tellida (internet, televisioon, telefon, valveteenus vms), siis neid saate osta võrgus tegutsevate sideettevõtete käest otse. Selles osas ei muutu tänase olukorraga midagi – välja arvatud see, et pärast valguskaabli majja jõudmist on teenuste valik laiem, nende kvaliteet oluliselt parem ja sideettevõtete hulk, kes teenuseid pakuvad, suurem.

4. Küsimus: Milliseid teenuseid on võimalik valguskaabli kaudu erinevatelt teenusepakkujatelt tellida?

Vastus:

- Kiire ja stabiilne internet igasuguse mahupiiranguta ja madala latentsusega. Täna pakuvad sideettevõtted internetipakette üles ja allalaadimiskiirusega kuni 1000 Mbps (ehk 1 Gbps). Seda ainult valguskaabli kaudu. Tavapäraselt nii suure kiirusega paketti küll täna veel vaja pole.
- Digitelevisioon koos full HD kanalitega ja järelevaatamise võimalusega. Pilt on selge ja ei haki. Tulevikus võimalik vaadata veelgi paremat pilti 4K (täna edastab sellist Eestis eelkõige Youtube ja Netflix) või 8K resolutsiooniga.
- IP telefon ning selge pildi ja kõrge resolutsiooniga videokõned.

- Erinevad valvelahendused ja valvekaamerate pildi edastamine üle interneti reaalajas nii HD kui ka 4K ja 8K resolutsioonis (mis on täna juba uuemate valvekaamerate standard). Ilma valguskaabli ühenduseta selline võimalus praktiliselt puudub.
- Targa kodu automaatika. Kodumasinade, kütteseadmete jm juhtimine kaugelt nt telefoni teel.
- Pilvelahenduste kasutamine (Dropbox, Google drive, iCloud jm) sedasi, et failide sünkroniseerimine toimub hetkega.
- Kaugtöö võimalus. Üha rohkem kasutavad inimesed võimalust töötada kodus ja olla ühenduses tööandjaga ja muu maailmaga interneti teel.

5. Küsimus: Kui ma 2017 aasta suvel Internet Koju projekti avalduse esitasin, olid tingimused teistsugused. Miks need on muutunud?

Vastus: Tõesti mõned tingimused on muutunud. Kõik muudatused tulenevad sellest, et projektile jäi ära riiklik rahastus ning projekt viiakse ellu erakapitali ja kohalike omavalitsuste koostöös. Liitumistasud moodustavad paraku väga väikese osa (olenevalt objektist kuni 10%) kogu ehituse hinnast. Peamisteks muudatusteks võrreldes algsete Internet Koju projekti tingimustega on:

- Algses projektis oli plaanis liitumislepingud sõlmida hiljem, kuid uues projektis sõlmitakse liitumislepingud enne eelplaneeringut ja leping loetakse sõlmituks liitumistasu maksmisega. Põhjus seisneb selles, et liitumislepingute sõlmimine ehituse ajal on ressursimahukam (lisaks võib esineda olukordi, kus liitujad ei maksa liitumistasu, kuid kulutused on arendajal juba tehtud).
- Algses projektis oli plaanis kortermajade puhul arvestada liitumistasu ainult trepikoja kohta. Nüüd arvestatakse iga korteri kohta. Põhjus selles, et vahendeid on oluliselt vähem võrreldes algse plaaniga, kus pidi olema projektile ka riiklik toetus. Positiivne külg selle juures on, et kaabel viiakse nüüd igasse liitunud korterisse sisse (mitte ainult trepikotta).
- Algses projektis ei olnud plaanis küsida menetlustasu. Oleme lisanud menetlustasu 3 eurot (sisaldab käibemaksu), et katta enne ehitust kolmandatele osapooltele minevad tasud. Menetlustasu eest tagatakse liitujale tema liitumisaadressi lisamine eelprojekti.
- Algses projektis ei saanud valguskaablit viia hoonesse, kus oli olemas juba kiire interneti võimalus (nt valguskaabel, vaskkaabel). Kuna nüüd ei rahastata projekti riiklikest meetmetest, siis sellist piirangut enam pole.
- Algses projekti ei saanud valguskaablit viia suuremates asulates (eelkõige Tartu linn) olevatesse hoonetesse. Kuna nüüd ei rahastata projekti riiklikest meetmetest, siis sellist piirangut enam pole ja liitumisaadressideks sobivad ka suuremates asulates asuvad hooned.

6. Küsimus: Kui mul on majas juba mõne sideettevõtte valguskaabel, kas ma peaksin Internet Koju projektiga liituma?

Vastus: Internet Koju projekt tagab, et teenust saavad pakkuda mitmed konkureerivad sideettevõtted ja liitujal on suurem teenuste valikuvõimalus. Samas soovitame tõsiselt kaaluda, kas see on ikka argumenteeritud, et majja tuua teine kaabel samal üldeesmärgil. Kui on plaan uut kaablit kasutada teenuste tellimiseks, siis soovitame Internet Koju projektiga liituda.

7. Küsimus: Mu elukoht / töökoht, kuhu soovin internetti, asub linnas. Kas ma saan projektiga liituda?

Vastus: Jah.

8. Küsimus: Ma ei leia enda aadressi vormi valikus olevate aadresside nimekirjast. Mis ma peaksin tegema?

Vastus: Saatke aadress, kuhu soovite liitumist, e-posti aadressile internetkoju@eestiandmeside.ee. Võtame teiega ühendust.

9. Küsimus: Soovin lähtuvalt Internet Koju Üldtingimustest lepingust taganeda ja tasutud tagatisraha tagasi. Mida ma pean tegema?

Vastus: Palume alla laadida ja täita tagastustaotlus. Selle saab alla laadida aadressilt www.internetkoju.ee/tagastustaotlus. Seejärel tuleb tagastustaotlus digitaallkirjastada ja Internet Koju lehe (sama leht, kust alla laeti) vahendusel saata Eesti Andmesidevõrgu Aktsiaseltsile. On oluline, et tagastustaotluse oleks allkirjastanud sama isik, kelle isikukood on märgitu Internet Koju liitumislepingule, mille kohta tagastust tahetakse!

10. Küsimus: Ma esitasin juba Elektrilevile taotluse, kas ma pean teile ka esitama?

Vastus: Te peate ise otsustama, kumma võrguehitaja võrku te soovite. Internet Koju poolt rajatava võrgu eelised on eelkõige:

- ASV eelistab maakaabli ühendust, kui Elektrilevi ehitab ASVle teadaolevalt ainult õhuliine. Kui Te ei soovi, et sidekaabel „ripub“ üle teie krundi, siis peaks valik olema Internet Koju projekt;
- ASV toob kaabli majja, kui Elektrilevi ASVle teadaolevalt toob lähima postini ja inimene ise peab sealt endale majja kaabli vedama (Elektrilevi poolt tulevad materjalid, ehk kaabel ja karp). Kui Te soovite saada muretul kaabli tuppa „võtmed kätte“ põhimõttel ilma, et peaksite ise tegema kaeve ja muid töid, siis peaks valik olema Internet Koju projekt
- ASV ühendus läheb liitujale kokku maksma 153 EUR, Elektrilevil on hind meile teadaolevalt 200 - 240 EUR juures.

Samas ei tohiks välistada võimalust ka liituda mõlema projektiga kui rahalised võimalused on

selleks olemas, sest see tagab Teile tuleviks veelgi suurema operaatorite valiku ja erinevate teenuste võimaluse sh võimaluse saada soodsaimat teenust.

11. Küsimus: Mis on teie internetiteenuse hind (millised on paketid vms küsimus)?

Vastus: Internet Koju projekti raames rajatakse valguskaabli sidevõrk. Teenust pakuvad sideettevõtted, kes võrku hakkavad kasutama. Pakettidega saab tutvuda erinevate sideettevõtete kodulehtedel. Operaatorid, kellega hetkel käivad ASVI läbirääkimised teenuse pakkumiseks Internet Koju võrgus on Telia, STV, Elisa, Tele2, Elevi (SkyLive), Levikom ja Kernel.

12. Küsimus: Millised operaatorid tulevad võrku teenust pakkuma.

Vastus: ASV ametlikud praegused koostööpartnerid sideoperaatorid on leitavad ASV kodulehelt <https://eestiandmeside.ee/kasulikud-lingid/> kuid täna pole veel kahjuks täpselt teada, kes loodavas jaotuvõrgus teenuseid pakkuma hakkava. Läbirääkimised käivad kõigi suuremate Eesti sideettevõtetega (Telia, STV, Elisa, Tele 2, Elevi (SkyLive), Levikom ja Kernel). Igal juhul tekib valik vähemalt 3 sideettevõtte teenuste vahel.

Lisainfo saamiseks võib ühendust võtta ASV üldnumbril 6225237 või kirjutada info@eestiandmeside.ee peale.

Parimate soovidega

Raivo Tammiksaar

Eesti Andmesidevõrgu AS tegevjuht